

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LIEPA – JULY 15, 1989

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Nr. 137

LKB Kronika, Nr. 80

(Tęsinys)

Žinios iš vyskupijų

Biržai. Pabiržė. Nemunėlio Radviliškis. 1988 m. spalio 9 d. kardinolas V. Sladkevičius lankėsi savo tremties vietose: Nemunėlio Radviliškyje, Pabiržėje, o taip pat ir dekanato centre – Biržuose, kur tremties metais tikintiesiems ne kartą vedė rekolekcijas, vadovavo atleidimų iškilimams. Visose parapijose kardinolas buvo šiltai sutiktas, bene įspūdingiausiai Ganytojų sutiko Nemunėlio Radviliškio tikintieji (N. Radviliškio kardinolas praleido 17 tremties metų), jie su tautinėmis trispalvėmis ir popiežiaus dvispalvėmis kardi-

*Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!*

nolą į bažnyčią atlydėjo nuo parapijos pakraštyje esančio Medeikių kaimo. Savo pasakytame žodyje kardinolas akcentavo, jog sunkumai tikinčiojo gyvenime nėra pralaimėjimas, bet „raktas į didžiausias Dievo malones“.

Kaunas. 1988 m. lapkričio 26 d. 17 val. Kaune Karmelitų bažnyčioje buvo minimas Lietuvos kariuomenės įkūrimo Nepriklausomoje Lietuvoje 70-tis. Pamaldas pravedė Lazdijų dekanas kun. Vincentas Jalinskas.

Prancūzijos didžioji šventė

Paryžius. — Prancūzijos sostinė vėl tapo pasaulio centru, kai ketvirtadienį prasidėjo prancūzų revoliucijos 200 m. sukakties paminėjimas, į kurį suvažiuavo įvairiausių kraštų atstovai, o svarbiausia, kad čia tuo pačiu metu prasidėjo ir ekonominė viršūnių konferencija, kurioje dalyvauja 7 didžiosios pasaulio valstybės.

Prez. F. Mitterrand pradėjo Prancūzijos šventę, dalyvaujant Europos, Amerikos, Azijos ir Afrikos valstybių vadams, kai buvo dviejų jaunų aktorių skaitoma žmogaus teisių deklaracijos 17 punktų, kurių pirmasis yra: „Visi žmonės gimę lygūs ir turi tokias pat teises“. Prez. Mitterrand lydėjo JAV prez. Bushas, o kitose pusėse Aukštinio Kranto prez. Felix Houphouët-Boigny. Orkestras grojo gedulingą muziką prie Trocadero rūmų, prisimenant žuvusius. Viena aikštė buvo pavadinta Žmogaus Teisių aikšte.

Neplojo britų premjeri

Žmonės plojo atvykstantiems prezidentams, ypač Filipinų prezidentui Aquino ir Pakistano premjeriui Bhutto, tačiau neplojo Britanijos premjeriui M. Thatcher, kuri „Le Monde“ laikraštyje pasakė, jog anglų Magna Carta 1258 m. buvo pirmoji išreiškusi žmogaus teises, o prancūzų 1789 m. deklaracija daug ką paėmusi iš anglų paskelbto dokumento, pridėjama, kad revoliucionieriai teroristai pasijuokė iš puikių ten išreikštų žodžių.

Raktas prezidentui

Prez. Mitterrand po to su visais pirmininkais Elizejaus rūmuose pietavo ir laisvai šnekučiavosi. Čia prez. Bushas įteikė Prancūzijos prezidentui buvusio Bastilijos kalėjimo raktą, kurį į Ameriką buvo atvežęs gen. Lafayette, padėjęs amerikiečių kovose prieš anglus. Raktas visuomenės apžiūrai bus išstatytas iki liepos 22 d. naujų operos rūmų foje, kur tada jo vietoje buvo Bastilijos vieta.

Operoje

Vakare visus valstybių vadus, prez. Mitterrand pakvietė dalyvauti simfoninės muzikos koncerte naujuosiuose Bastilijos operos rūmuose. Prez. Bushas

Prieš 96 metus gimė rašytojas Vincas Mykolas-Putinas. Prie rašytojo gimtinės yra pastatytas šis stogastulpis, o jo gyventame name Pilotiške, Gudelių apylinkėje, dabar viename namo gale gyvena rašytojo brolio sūnus, o kitame – įkurtas memorialinis muziejus.

Iš protesto demonstracijų Vilniuje prieš Sovietų Sąjungos okupaciją Lietuvoje. Gaila, bet negalime priekyje stovinčių žmonių paskelbti, nes neturime jų pavardžių.

Nuotrauka (SIA) — A. Petrulėvičius

Lietuvos ir išeivijos jaunimo sąskrydžio pareiškimas

Huettenfeldas, Vak. Vokietija. — Mes, susirinkę 1989 m. liepos 7-9 dienomis Vasario 16-tos gimnazijoje, Vakarų Vokietijoje, į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos surengtą sąskrydį, apibendrinami vykusias diskusijas, pareiškiame:

* Mūsų vienija bendras tikslas — Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas.

* Išeivijos jaunimas yra sudėtinė ir aktyvi lietuvių tautos dalis.

* Pasitikdami naujus Lietuvos ir pasaulio visuomeninius ir politinius procesus, suprantame, kad vykstančios permainos reikalauja naujai įvertinti Lietuvos valstybės atkūrimo aplinkybes ir taktiką.

* Nuomonių įvairovė ir tarpusavio toleranciją laikome natūraliu ir būtinu dalyku, kuris turi užtikrinti demokratines visuomenės Lietuvoje sukūrimą.

Sąskrydžio darbo rezultatus išreiškiame šiais teiginiais:

Politikos srityje

1. Tarptautinė Lietuvos prievartinio įjungimo į Tarybų Sąjungą nepripažinimo politika yra Lietuvos ir išeivijos politinių jėgų veiklos kertinis akmuo. Tokius politinius žingsnius, kaip tarptautinis diplomatinis atstovavimas ir pilietybė, turi apspręsti šios principas.

2. Lietuvos valstybingumo klausimas yra tarptautinis, o ne TSRS vidaus reikalas.

3. Politiniai — demokratiniai Lietuvos laimėjimai dar neapsaugo jos nuo okupanto smurto. Todėl būtina užtikrinti politinės veiklos tęstinumą bet kuriomis sąlygomis.

4. Savalaikis Lietuvos visuomenės ir išeivijos bendrų politinių akcijų koordinavimas yra būtina dabartinės veiklos dalis.

5. Lietuvos valstybės atkūrimo klausimu, išeivija turi stiprinti tiesioginius ir nuolatinius ryšius su pasaulio valstybių

vyriausybėmis ir parlamentais.

6. Išeivija turėtų skirti ypatingą dėmesį tarptautinių politinių procesų analizei ir užtikrinti jos išdavių greitą perdavimą Lietuva.

7. Reikia siekti didesnio išeivijos jaunimo politinio sąmoninimo.

8. Lietuvos komjaunimas neatitinka šiuolaikinių demokratijos reikalavimų, todėl negali būti Lietuvos valstybingumo atkūrimo jėga. Bendradarbiavimas su šia organizacija yra neįmanomas.

Kultūros srityje

9. Būtina sudaryti sąlygas išeivijos ir Lietuvos jaunimui nuolat bendrauti kultūros, švietimo, mokslo, verslo, ir kitose srityse.

10. Reikia siekti, kad tarptautinėse pasikeitimo jaunimo programose Lietuvai būtų atstovaujama savarankiškai.

11. Ypatingas dėmesys kreiptinas į knygą, kaip informacijos ir kultūros perteikėją. Todėl reikia į lietuvių kalbą versti kuo daugiau knygų, plečiantį politinį — visuomeninį, mokslinį ir humanitarinį akiratį.

12. Išeivijos jaunimas kviečiamas kuo daugiau rūpintis įvairių knygų tiekimu Lietuvai, o Lietuvos jaunimas prašomas neužmiršti, kad knygos nemažiau reikalingos ir išeivijai.

13. Reikia kuo plačiau supažindinti Lietuvos jaunimą su išeivijos rašytojais ir menininkais bei jų kūryba.

14. Reikia organizuoti kalbos ir kultūros mokymo priemonių siuntimą ir mokytojų vykimą į tuos kraštus, kuriuose yra nepalankios sąlygos lietuvių išlaidybei.

15. Ruošiant didesnio masto Lietuvos ir išeivijos renginius, reikia atsižvelgti į jau susikūrusias išeivijos infrastruktūras.

16. Išeivijos jaunimas ragi-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Estijos vyriausybė vakar kreipėsi į Sovietų Sąjungos Aukščiausiąjį prezidiumą, prašydama panaikinti 1939 metų sutartį su nacių Vokietija. Pasaulio žinių agentūros, pranešdamos šią žinią, pridėjo, kad pagal tas sutartis buvo okupuota ne tik Estija, bet ir Latvija, Lietuva ir Moldavija.

— Lietuva Vilniaus Kalnų parke paminėjo sukaktį, kai prieš 69 metus Sovietų Rusija pasirašė sutartį, kuria pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe. Dalyvavo keliasdešimt tūkstančių žmonių.

— Paryžiuje ketvirtadienio vakare buvo pradėta minėti 200 metų sukaktis, kai buvo revoliucijos metu paimtas Bastilijos kalėjimas, išlaisvinant suimtuosius ir nuo tada prasidėjo respublikos kūrimas.

— Maskvoje du sovietų teisininkai puola „Pravdoje“ Baltijos „izoliacionines pretenzijas“. Profesoriai N. Michalevas ir C. Papidze rašo prieš priimtus Estijos, Latvijos ir Lietuvos autonomines ekonomijos ir tautinės kalbos įstatymus. Jie kritikuoja pasiūlymus, kad Sovietų Sąjunga būtų suvereni valstybių konfederacija. Jie sako, jog istorija rodo, kad tokios unijos yra laikinės ir veda į valstybių atsiskyrimą.

— Izraelio Darbo partijos narys ir Finansų ministerio asistentas Y. Beilin prasiitarė, kad jau 2½ mėnesio vyksta slapto premjero Shamiro atstovų pasitarimai su PLO vadais.

— Lenkijos Komunistų partijos vadovas gen. W. Jaruzelskis kreipėsi į Vakarų pasaulio kraštus, prašydamas padėti išbristi iš ekonominės suirutės Lenkijoje. Manoma, kad jis pakeis savo nuomonę ir sutiks kandidatuoti į prezidento vietą.

— Kubos diktatorius Fidel Castro pavidimu, buvo suaudyti keturi aukšti pareigūnai, kurie vedė prekybą narkotikais, jų tarpe gen. Arnaldo Ochoa ir kiti trys pulkininkų laipsnio karininkai.

— Maskvoje Sovietų prez. M. Gorbačiovas pasakė, kad sovietai atidaro plačią duris visiems, kurie nori prekiauti su Sovietų Sąjunga, ir ne vien tik europiečiams, bet ir amerikiečiams, o ypač televizijos srityje.

— Teisingumo departamento viršininkas generalinis prokuroras Dick Thornburgh įsakė prarasti visame krašte pigių valdžios finansuojamų butų investigaciją, nes yra daug apgavysčių ir išnaudojimo.

— Sovietų Sąjunga nupirko 550,000 metrinių tonų kukurūzų, kurie bus jai pristatyti po rugsėjo 1 d., praneša Žemės ūkio departamentas.

namas savo gyvenamose šalyse kreipėsi į įvairias institucijas, paprašė kvieisti ir finansuoti Lietuvos kultūros, švietimo, mokslo, sporto bei visuomeninių organizacijų atstovus.

1989 m. liepos 9 d.

Vasario 16-tos gimnazija

Pasirašė visi 77 atstovai: Argentina — 2, Australija — 4, Brazilija — 1, Didžioji Britanija — 1, Jungtinės Amerikos Valstijos — 14, Kanada — 18, Lenkija — 1, Lietuva — 20, Prancūzija — 1, Vakarų Vokietija — 14, Venecuela — 1.

Sovietų kariuomenė priešinas reformoms

Slaptoji taryba apsprendžia strategiją

Maskva. — Kai Gorbačiovas prieš 4 metus perėmė valdžią, jis buvo labai nustebintas Gynybos tarybos buvimu — slapto komiteto, kuris sudarytas iš vyriausių politinių ir karinių vadų. Jo paskirtis — nustatyti karinę politiką.

Norėdamas pertvarkyti ir šį komitetą, jis prisiminė praėjusios savaitės impromptu kalbą Aukščiausiam Sovietui, kurios pasekmės buvo „labai skausmingos“. „Buvo tiek blogai, kad aš pradėjau gauti informacijos, jog Gynybos komitetas ir jo vadovas, reiškia Gorbačiovas, veikia per staigiai, ir kad maršalai reikalauja, kad aš turėčiau tai mintyje“. Kitais žodžiais tariant, aukščieji kariuomenės vadai pasakė Sovietų vadui susilaikyti.

Pačių sovietų ir kartu užsienio stebėtojų nuomone, Gorbačiovo komentarai yra aiškiausias ženklas, kad Sovietų vadas susiduria su rimta opozicija iš aukščiausių karinių vadų nuo tada, kai jis perėmė Sovietų Sąjungos vairą 1985 m. Tai aiškiai pasako Gorbačiovo didelį nepasitenkinimą dabartiniais Sovietų ginkluotųjų pajėgų viršininkais.

Maršalai prieš reformas

Pagaliau Gorbačiovas pasakė, kad jis kalbėjosi su maršalais. Didžiausia jų dalis po ilgesnių pasitarimų sutikė, kad reikia pertvarkyti kariuomenę. Taip kalbėjo Gorbačiovas Aukščiausiam Sovietui, kuris patvirtino gen. Dmitri Jazovą Gynybos ministeriu. Tie pareiškimai iš to, ko kalbos buvo iškirpti ir neperduoti per televiziją sovietų žmoniems. Bet jie tuoj pasklido Maskvoje.

1986 m. Gorbačiovas kalbėjo, jog kariškiai išvengė Brežnevo stagnacijos: daugiausia pinigų karo reikalams buvo išleista Brežnevo metais. Kariuomenė buvo gerai aprūpinta, gerai išlavinta ir puikiai ginkluota. Bet šiemet Gorbačiovas kitaip kalbėjo. Kariuomenė reikalinga „radikalių reformų“. Ir tos reformos esančios daug sunkesnės kariuomenėje, negu visuomenėje. Situacija gerėjanti, bet dar labai toli nuo reformų įgyvendinimo, sakė Gorbačiovas. „Ir daug žmonių to nenori“.

Vokiečio parama

Kai jis pradėjęs pareigas, sakė Gorbačiovas jog nežiūrėt, ko kad kariuomenė būtų gerai aprūpinta, ji vos-ne-vos galėjusi garantuoti krašto saugumą. Vyresnieji karo vadai ir dabar

sako, jog per didelis kariuomenės sumažinimas, susilpnins krašto apsigynimo pajėgas. Bet Gorbačiovas kitaip galvoja. Jis nori sumažinti 101 diviziją, o divizijoje yra 10,000 vyrų. Dėl to kariuomenė nebus silpnesnė, bet to nenori vyresnieji karių viršininkai, sakė Gorbačiovas. Tačiau jis sako, kad vis tiek reikia mažinti karines jėgas. Kai Gorbačiovas pasikvietė Jazovą iš Tolimųjų Rytų regiono į Maskvą, susilaukė daug opozicijos. Bet tada Gorbačiovas ir Jazovas susilaukė netikėtos pagalbos iš jaunojo vokiecko Mathias Rust, kuris nepastebėtas nusileido aikštėje prie Kremliaus. Tada buvo pakeistas Politbiuro narys ir Gynybos ministeris S. Sokolovas jaunesniu gen. Jazovu. Aviacijos viršininkas A. Koldunovas atleistas ir pakeistas buvusiu Jazovo pavaduotoju gen. I. Tretyaku. Bet iš Gorbačiovo kalbos sužinota, kad gen. Jazovas jau buvo sudaręs planus pertvarkyti kariuomenę dar prieš atskrendant vokiečiui. Kariškiai buvo priversti tada sutikti su pakeitimais. Pakeitimai vyksta kariškių ešalonuose ir Gynybos ministerijoje ir šiuo metu.

Didelė opozicija

Bet didžiosios problemos tebėra, kalbėjo Gorbačiovas. Tai protekcionizmas, sukčiavimai ir opozicija prieš jaunesniųjų kariškių įvedimą į vadovaujančias kariuomenės vietas. Taip pat esanti kaimiečių ir darbininkų kareivių diskriminacija. Be to, pradedant Viduriniais karių laipsniais ir einant iki pačių aukščiausių, yra susidariusi opozicija prieš Gorbačiovo reformas.

Šalia čia suminėtu priežastų, esanti ir kita — minėtasis komitetas turis išlaikyti Komunistų partijos primatą kariuomenėje. Gorbačiovas pabrėžė Aukščiausiam Sovietui, kad tas komitetas, bet ne Gynybos ministeris, sprendžia militarinę strategiją.

Prez. Gorbačiovas nustebino tokiu kariuomenės apibūdinimu daugelį Aukščiausiojo Sovieto narių. Jis taip pat pasakė, kad jis dar daugiau pasakysias uždarose sesijose. Užsienio Sovietų gyvenimo analistai sako, kad dabar yra aišku, kodėl kariuomenėje nesiseka įvesti reformas. Ši pranešima užsieniui perdavė „Christian Science Monitor“ reporteris P. Judge.

KALENDORIUS

Liepos 15 d.: Henrikas, Rozalija, Mantas, Gerimantė, Sada.

Liepos 16 d.: Švč. M. Marija Škaplierinė, Vitalijus, Danguolė, Faustas, Aukšė, Vaigaudas.

Liepos 17 d.: Marija Magdalena, Aleksas, Darius, Girenas, Vaiga.

Liepos 18 d.: Arnoldas, Fridrikas, Simas, Ervinas, Eimantė, Kamilis, Tautvilas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:28, leidžiasi 8:24. Temperatūra šeštadienį 74 l., sekmadienį 82 l., pirmadienį 80 l., antradienį 78 l.

„DRAUGO“ PASTOGĖJE

Žvelgiant į aštuoniasdešimt metų praeitį, negali akys praspūsti pro tuos žmones, kurie ilgiau ar trumpiau aukojosi lietuviškai spaudai. Per tokį laiko tarpą prabėgę visa eilė veidų, protų ir galvų, pasirodysiu atiduoti išeivijai savo sugebėjimus ir išmąstytus žodžius. Jie norėjo, kad šiame krašte lietuviams būtų lengviau įsikurti, susitvarkyti naminius reikalus, patenkinti savo socialinį jausmą, dalyvaudami lietuviškose organizacijose. Nė viena katalikiška, tautinė, finansinė organizacija neaugo be savos spaudos pagalbos. Susisiekimas spaudos puslapiams ir pranešimais spausdintu žodžiu visiemis padėjo, kitaip ir negalėjo, nes toliau buvo dar painesni negu dabar, kai reikėjo susisiekti tik laiškais, autobusais ar traukiniais.

Be jau minėto pereitą šešadienį kun. Antano Kaupo, „Draugui“ talkino senosios kartos veiklieji lietuviai, kaip kun. F. Kemešis, kun. P. Butys (vėliau vyskupas), kun. K. Reklaitis, kun. K. Matulaitis. Prie jų jau dirbo dar ir dabar žinomas Ignas Sakalas. Paskiau atėjo tik šiek tiek mažiau metų išdirbęs Leonardas Šimutis.

Leonardas Šimutis buvo ne tik redaktorius, bet ir Tautos fondo narys, ir paskaitininkas, ir Altos bei Balso vienas organizatorių, ilgametis Amerikos Lietuvių Tarybos pirmninkas. Jų jau nė vieno nebėra, bet jie iki paskutinio jėgų atidavė save lietuviškai spaudai, kad „Draugas“ lankytų visus, būtų paguoda, patarėjas visiems, vestų tikraisiais katalikiškais ir tautiniais keliais ir laimėjimą arba kovą už laisvę.

Tai spaudos darbininkai, kurie nesigailėjo save atiduoti tik spausdintam žodžiui, kad jis būtų išeivijoje amžinas, nenugalimas, lietuvių ir visų krikščionių kelrodys. Daugelis jų nė vardų jau nebežino, bet jie neišnyks nei iš lietuvių išeivijos šiame kontinente, nei iš spaudos išeivijoje istorijos, nes jie kūrė istoriją.

Po keturiasdešimt metų pradėjo keistis redakcijos sudėtis, keitėsi ir „Draugas“. Pradėjo pamazų atvykti nauja banga ateivių, kurie jau buvo plačiau pasirodę, bet turėję pirmiau rūpintis tik įsikūrimu, vaikų mokymu, naujų profesijų įsigijimu ir darbų susiradimu ar jų keitimu geresniais. Naujų ateivių banga buvo palaima lietuviškai spaudai bent laikinai, bet taip pat ir rūpestis, kad ji atitiktų reikalavimus, kuriuos statė kito auklėjimo, skirtingo nusistatymo, gal platesnės tolerancijos, bet mažesnio vieningumo skaitytotojai. Ir buvo būtina redakcijai persitvarkyti ir pertvarkyti bendradarbius.

Nuo 1919 metų pradžios už „Draugo“ leidimą atsakė Marijonų vienuolija. Ji taip pat žiūrėjo, kad ir redakcija būtų tinkama, atsidavusi skaitytotojų reikalavimams, pažintų naujo gyvenimo sąlygas ir pačius skaitytotojus. L. Šimutis, I. Sakalas sugebėjo patenkinti naują auditoriją. Jiems pagalbon atėjo jau vienas ar kitas su žurnalistine patirtimi, su rašytojo sugebėjimais, kurie mokėjo parinkti žodį

ir duoti atsakymus į visus išskylančius rūpesčius. Tokie redaktoriai, kaip kun. Kazimieras Barauskas, kun. Juozas Prunskis, Aloyzas Baronas, vėliau Kazys Bradūnas, Česlovas Grincevičius, Algirdas Pužauskas ir kiti, atidavė viską, ko norėjo naujajai ateivijai, naujai priaugančiai karta, gimusi Lietuvoje ar Vokietijoje.

Ir jų dalis šiandien jau yra išsiskyrusi iš gyvenimo, dalis užtarnautoje senatvės pensijoje. Bet jų įnašas lietuviškoje spauldoje nenyksta. Jų žodis laikraščioje, ypač sutelktas knygose, kaip romanuose ar poezijoje, eina iš kartos į kartą. Jie dėl savo kūrybos, savo veiklos, savo žurnalistinių darbų buvo minimi praeityje, jie minimi ir dabar. Jie bus minimi ir ateityje, jei tik spausdintas žodis bus lietuviškas ir jei lietuviui to spausdinto žodžio dar norės. Keičiasi ir jų karta, keičiasi aplinka ir spauda, bet nesikeičia žmogus, noris gero savo tautai.

Negalima visų, dirbusių ar dirbančių redakcijoje, suminėti. Juo labiau negalima nę pradėti minėti bendradarbių, kurių brandūs straipsniai, poezija, literatūriniai kūriniai praėjo pro „Draugo“ puslapius ir skaitytotojų akis. Jei ir ne pavardėmis, tai paminėjimu turi būti pagerbti tie kūrėjai, kurie „Draugo“ literatūrinuose kursuose dalyvaudavo. Negalima nepaminti tų daugelio mecenatų, kurie norėjo, kad lietuviška kūryba, lietuviška spauda ir lietuviškas žodis sklistų išeivijoje ir tuo būdu atidėtų skolą pavergtai tėvynei. Nesakome, kad ten nėra kūrėjų, bet jų lūpos surakintos. O kiekvienas, kuris yra išsinešęs savo tautos geriausią dalį, yra jai skolingas, nepaisant, kur jis bebūtų ir kur įsikūręs gyventų.

Marijonų vienuolija jau septyniadesimt metų su viršum rūpinasi lietuviško žodžio spausdinimu, leidžia dienraštį ir kitus laikraščius, leidžia knygas, kurių skaičius siekia jau kelis šimtus tūkstančių. Bet vienuolija ir jos spauda negalėtų išsilaikyti, jei nebūtų geradarių, rėmėjų, remiančių darbais, organizacija, pinigais ir pagalba.

Niekas negali visiems įtikinti, juo labiau laikraštis ir bendrai spauda. Redaktoriai dažnai puolami, kad to ar kito neduoda, nepasakelbia, neparašo. Bet visi žino, kad ir laišškai ne vienodai ateina, tai ką jau kalbėti apie žinias. Dabartinės modernios priemonės, kurias galėjo „Draugas“ įsigyti Lietuvių fondo paramos dėka, palengvina darbą. Tačiau ne visuomet ir agentūros tinkamai perduoda žinias. Jos yra pripratusios, kad visi nėra viskuo patenkinti. Redaktoriai tegali duoti tik tai, už ką gali atsakyti kaip už tiesą.

„Draugas“ savo gyvavimo aštuoniasdešimt metų sukaktį pradeda, bet ne baigia. Dabartinė redakcija, administracija ir dabartinės įvairūs pareigūnai atsimena seniau dirbusius. Taip pat žino, kad visi gyvena jų palikimu, jų aukos dvasia ir tesia jų darbais, dirbdami dabar, kad katalikybė ir lietuviybė klestėtų išeivijoje ir tautoje.

Pr. Gr.

Tikrasis Dievo garbinimas yra gyventi kaip Dievas iš mūsų reikalauja; to reikia išmokyti ir vaikus.

Im. Kant

Dorovingumas yra, kai mes valdome save pačius, nedorovingumas yra, kai mus valdo mūsų aistros.

G. Wagner

GORBAČIOVO VIEŠNAGĖ VOKIETIJOJE

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas
Europoje

Birželio 12-17 d. savaitę Vakarų Vokietijoje reikėtų pavadinti „gorbačiovine“, kadangi spaudos puslapiu buvo perpildyti Sov. Sąjungos kom. partijos sekretoriaus viešnagės straipsniais, nuotraukomis bei komentarais, radijo pranešimuose buvo girdimos M. Gorbačiovo, H. Kohlho, R. Veiczerio pavardės, o televizijai jau ryte, pietų metu ir vakare keletą valandų skirdavo M. Gorbačiovo viešnagai.

Stebėjau televizijoje 11 val. ryte Kremliaus šefo atvykimą į Kiolno-Bonnos orauostį, vėliau oficialų jo sutikimą Hammer-smidto viloje (prezidento būstinė), vakariene pas H. Kohlį ir vėl reprezentacinę vakariene pas Vokietijos prezidentą priedamas išvadą (gal neteisingai galvoju?), kad jis buvo iškilmingiau priimtas už JAV prezidentą. Berods ir akredituotų korespondentų buvo žymiai daugiau.

Apsauga — panaši. Nežinau, kiek G. Bushas buvo atsivežęs slapstosios tarnybos policininkų, nes pas Gorbačiovo iš Sov. Sąj. atvyko jų beveik šimtinė, neskaitant tūkstančio vokiečių policijos, civiliai apsirėngusių vokiečių slapstosios tarnybos atstovų. Jau Bonnos-Kiolno orauoste ant stogų su automatais stovėjo vokiečiai, jie civiliais rūbais „maišėsi“ tarp gyventojų, autostrada iki Bonnos buvo uždaryta laivam judėjimui. Kremliaus šefas važiuojo šarvuotą SIL limuzinu (iš Sov. Sąjungos atskaidinta buvo 12 limuzinų). Kaip stipri apsauga buvo, tekalba toks įvykis: po M. Gorbačiovo ir H. Kohlho kalbų iškilmingoje vakarieneje apie 9:45 val. vakaro, M. Gorbačiovas, lydimas kancelerio ir šeimos, apleidžia H. Kohlho rezidenciją. Staiga pavažiavus gal 50-70 m. automobila sustoja, ant vokiečių policijos masinių stogų, blykčioja mėlyna spalva. Policininkai, slapta tarnyba, galvotručikiai bėga prie M. Gorbačiovo. Po minutės, lengvai atsikvėpęs, televizijos pranešėjas sako (televizija buvo įrengta lauke), kad M. Gorbačiovas išlipo iš limuzino ir sveikinosi su gyventojais.

Aukšti svečiai paprastai apgyvendinami Gyninių pilyje. M. Gorbačiovas pasirinko Sov. Sąjungos pasiuntinio J. Kviecin-sko rezidenciją (J. Kviecin-sko

tėvas lenkų kilmės), kadangi iš jos jis galėjo laisvai — be svetimų valstybių klausymo aparatų — susisiekti su Maskva. Jį ir žmoną saugojo 90 parinktų slapstosios tarnybos policininkų, kurie taip pat buvo apsisotę prie ambasados. Be to, nuo pasiuntinybės yra visiškai netoli iki įvairių vokiškų istaigų, kuriose vyko pasitarimai. O jas M. Gorbačiovas pasiekdavo savo limuzinu, nes skraidyti malūnsparniui jis visuomet atsisako. Jo 5.5 tonų limuzinas — kaip ir visų pasaulio prezidentų — yra šarvuotas ir taip pat apsaugotas nuo svetimų valstybių agentų „ausų“. Kas žino, juk į malūnsparnį CIC gali įdėti keletą „blakių“... O važiuojant į pasitarimus ar grįžtant iš jų paliečiami slapsti politiniai klausimai. Juk ir G. Bushas į Bonną buvo atskradinęs JAV marinų malūnsparnį.

Vokiečių kalbos vertėjo pareigas ėjo aukšto ūgio, stambus, apskritaveidis rusas, tas pareigas ėjęs L. Brežnevo, Andropovo, Černenkos metu.

Įvairių nuomonių ir pasisakymų teko skaityti ir išgirsti radijo bei televizijos aparate apie jo žmoną Raisą. Nors vyriausybės kalbėtojas G. Gerasimovas spaudai pareiškė, kad Gorbačioviene kalba truputį angliskai ir jos angliskų žodžių užteks pasikalbėjimui tačiau pasirodė, kad jos kalbos žodynas buvo labai ir labai silpnas, nes pvz. prezidento žmonai, užkalbintus iškilmingų pietų metu Raisą, ji tuoj pat pakvietė savo vertėją. Apsirėngimas taip pat sukėlė daug įvairių kalbų. Nors Kremliaus „first Lady“ stebi Vakarų madas, jas siuva dvi siuvėjos, tačiau dalis spaudos gana stipriai jos apsirėngimą sukritikavo. Kalbama, kad Sov. Sąjungoje pageidaujama, kad Raisa nepamėgdžiotų Vakarų pasaulio madų. R. Gorbačioviene programos dalį teko išbraukti arba pakeisti. Mat, Sov. Sąjungos gyventojai, matydami savo aparatuose gražiai apsirėngusią Raisą ir lankantį perpardytas prekėmis krautuves, batų fabrikus ir kt. pramonės įmones, labai pyktų, nes juk Sov. Sąjungoje jaučia-

mas įvairių prekių trūkumas.

Prancūzų dienraštis „Figaro“ R. Gorbačioviene pavadino „raudona cariene“. Taip pat Maskvoje kursuoja toks anekdotas: vieno fabriko lankytojas sako darbininkui — aš esu Gorbačiovas. „O, — atsako darbininkas, be žmonos, nepažinau jūsų“...

Kiek kartų stebėjau Gorbačioviene televizijoje, tiek kartų ji dėvėjo puikiausias sukneles, kirptas pagal paskutinę Vakarų pasaulio madą, naujus papuošalus, pvz. parodant televizijoje aukštinę apyrankę su prisegtom dviem liūtų galvomis. Greičiausiai tai buvo deimantai.

M. Gorbačiovas žurnalistams pareiškė, kad jo mėnesinis atlyginimas yra 1200 rbl. Tačiau viešint Londone, žmona už pirkinius mokėjo ne valiuta, bet „American express card“.

Pasirašyta eilė sutarčių. Viena jų numato grąžinimą Bre-meno, Hamburgo ir Liubecko miestų archyvų kurie 1942 m. stipriai bombarduojant tuos miestus, buvo išvežti į Saksonijos druskos kasyklas. Čia jie patekė į raudonarmiečių rankas. Talino archyvas taip pat bus atiduotas Estijos sostinei, nes 1944 m. Ostlando Reichskomisariatą jas buvo išvežęs į Koblenzą.

PER METUS 54,000 SAVIZUDYSCIŲ

Sovietų Sąjungoj iki Gorbačiovo laikų rašyti apie savizudytes buvo draudžiama. Dabar spaudoj prabilo ir apie šią bėdą. 1987 metais visoj Sovietų Sąjungoj nusižudė daugiau negu 54,000 žmonių. Priežastys: alkoholis, neviltis sulaukti geresnio gyvenimo, vienvatė (Liberation, Paryžius).

EGZODAS IŠ IZRAELIO

Izraelis susirūpinęs, kad kasmet mažėja imigracija. Šiuo metu žydų daugiausia išvyksta negu atvyksta. Rūpestį kelia ir faktas, kad pasauly dėl mišrių vedybų daug žydų asimiliuojasi ir nenori nieko bendro turėti su judaizmu. Ekspertų teigimu taip yra dėl nesaugumo, dėl privalomos karinės tarnybos, didelių mokesčių ir nedarbo (La Stampa, Torinas).

— Tai už Vinco gryčios vainiką! — prisipylęs stiklinę skaidriosios paragino Šlekys visų vardu. — Geras vyrras Vincas, geras ir degtinė. Visi jį pažįstam. Užaugo našlaitis prie motinos. Vargo matė, bet vyrras, kaip nendrė, darbštus ir draugiškas. Pažinojau ir jo tėvą Antaną: smarkus buvo, kaip žaibas, išėjo meilė abudu ir savanoris. Mušėme bermontininkus prie Radvilskio, lenkus prie Kapčiamiesčio, bet... prie Širvintų — pakirto vyrą lenko kulką. Amžiną jam atilsį!... ir sūnus eina tėvo pėdomis, negaila tokiam vyriui ir padėti, — pasakoją Šlekys, jaunas dienas prisimines.

— Ačiū, vyrai, už paramą, ačiū ponui eiguliui, ačiū Pranciškui Šlekiui už gerą žodį, pagalbą. Niekad nepamiršiu!... Man metas važiuoti, nes vežimą ir arklis trumpam pasiskolinau iš Noreikos. Likite sveikii!...

— Vaziuok, Vincuti, vaziuok sveikas!... jei reikės pagalbos duok žinoti — tuoj su savo vyrais prisistatome į talką, — pažadėjo Šlekys.

— Nepamirš ir mane pakviesti vestuvėms. Juk pusį vežiesi geriausią iš visų, tai ir grindys seklyčios bus tvirtos pasiokti, — palydėjo nueinantį Kiaunę prie vežimo ir eigulys.

— Būtinai, būtinai!... neužmiršiu jūs visų..., o pagalbos net labai reikės...

— Briediki, tu pasiklausai naujienų ir iš toliau. Sakyk, kaip sekasi vokiečiui mušti rusų? Ką parašo vietinis laikraštis sunku tikėti — jis vis kelia prūsų ant šakių: rudieji jį ir prirašo, bet žmonės kalba ir kitaip. Senokai buvau Kazlų Rūdoje, tai maža ką ir žinau. Miške, kaip žinai, tas pats darbas ir to pačios paukščių giesmės, — teiravosi eigulį Šlekys apsidairydamas.

— Yra kai kas ir naujo, — prabilo eigulys. — Žinoma, atsargumas pirmoje vietoje: šnipelių yra ir

REIKIA BŪTI PASIRENGUSIEMS

Mintį, kad reikia budėti pasirengusiems, Kristus išreiškė palyginimu apie išmintingas ir paikas mergaites.

Tas palyginimas Mato evangelijoje taip skamba: „Su dangaus karalyste bus panašiai, kaip su dešimtimi mergaičių, kurios, pasiėmusios žibintus, išėjo pasitikti jaunikio. Penkios iš jų buvo paikos ir penkios protingos. Taigi paikosios pasiėmė žibintus, o nepasiėmė alyvos. Protingosios kartu su žibintais pasiėmė induose ir alyvos. Jaunikiai vėluojant, visos ėmė snausti ir užmigo. Vidurnaktį pasigirdo balsai: „Štai jaunikis! Išeikite pasitikti! Tuomet visos mergaitės atsikėlė ir taisėsi žibintus. Paikosios sakė protingosioms: „Duokite mums alyvos, nes mūsų žibintai gesta“. Protingosios atsakė: „Kad kartais nepristigtų jums ir mums, verčiau nueikite pas prekiautojus ir nusipirkite“. Joms bein-nant pirkti, atėjo jaunikis. Kurios buvo pasirošusios, įėjo kartu su juo į vestuves, ir durys buvo uždarytos. Vėliau atėjo ir anos mergaitės ir ėmė prašytis: „Gerbiamasis, atidaryk, čia mes!“. O jis atsakė: „Jūs tiesu sakau jums: aš jūsų nepažįstu!“ Taigi budėkite, nes nežinote nei dienos nei valandos“ (Mt. 25, 1-13).

Pagal santuokines apeigas pas žydus jaunoji iškilmingai buvo parvedama į jaunikio namus. Jaunosios draugės, kurių turėjo būti ne mažiau kaip 10, drauge su jauna ja jos namuose laukdavo atvykstančio jaunikio, tuo tarpu puošdamos ją ir su ja besidžiaugdamos. Atvyksta jaunikis su draugais ir tada abu jaunieji vyksta į jaunikio namus švęsti santuokos puotos. Ši apeiga buvo vadinama jaunosios atvedimu, ir ja buvo atbaigiamas jungtuvės.

Tačiau Kristaus pasakytame palyginime vyksta kitaip, ir tai dėl to, kad labiau išryškėtų pagrindinė palyginimo mintis, jog reikia budėti ir visuomet būti pasirengusiems sutikti Viešpatį, kada jis ateis savo garbėje pasaulio pabaigoje. Palyginime sakoma, kad mergaitės eina pasitikti jaunikio, o jam vėluojant, visos pakeliui užsnūsta. Faktinai jos turėjo būti ne pakeliui į jaunikio namus, bet pas jaunąją ir ten jaunikio laukti. Tos jaunikio sutikti

išėjusios mergaitės vienos turėjo savo žibintams pasiėmusios alyvos atsargą, kitos ne. Jos turėjo eiti vidurnaktį pas alyvos prekiautojus. O savaime suprantama, kad tokiu laiku visos parduotuvės uždarytos ir gauti alyvos nėra jokios galimybės.

Palyginime pasakyta, kad protingosios tik dėl savo protingo numatymo yra priimančios į vestuvių puotą, o kitos — paikosios iš tos puotos išskiriamos, neišleidžiamos už tokį menką dalyką, kaip neturėjimą alyvos savo žibintams. Logiškai galvojant, jos, kad ir pasivelinusios, turėjo būti išleistos, kad taip vestuvėse būtų dar daugiau džiaugsmo. Taigi visos šios aplinkybės kažkaip nesiderina su esamais papročiais. Bet tai palyginime padaryta, pabrėžiant reiką protingo ir asmenišką pasiruošimo nežinomam Viešpaties atėjimui.

Taigi aiški nuoroda į pasaulio pabaigą ir netikėtą Viešpaties atėjimą. Danguis karalystė nelyginama su mergaitėmis, bet tik su jų protingumu ar paikumu. Panašiai pasaulio pabaigoje bus su visais žmonėmis: vieni jų bus protingi, pasirengę, kad galėtų būti priimti į amžinosios laimės puotą, o kiti nepasiruošęsi bus išskirti. Jiems dangaus karalystės durys bus uždarytos. Ši mintis yra palyginime formali ir taikoma Viešpaties atėjimui pasaulio pabaigoje.

Visos mergaitės yra jaunosios draugės. Jos nakties metu laukia ateinančio jaunikio pasiimti jaunosios ir savo namus. Jos laukia su uždegtais jaunosios namuose, o čia jos laukia pakeliui be jaunosios. Tai yra pakeltimas nusistovėjusio papročio, padarytas tam, kad atskirtų protingasias nuo paikųjų. Dėl to pat motyvo atėjimas jaunojo nukeliamas į nakties metą, kad labiau išryškėtų vieno protingumas, o kitų paikumas. Protingosios yra pasirošusios, pasiėmusios atsargai alyvos savo žibintams, o paikosios laukia neturėdamos alyvos. O iš viso to palyginime nupiešto vaizdo, išvada labai aiški: budėkite, būkite pasiruošę.

J.V.

jūsų tarpe. Saugokis, nepaplešk ką sakau Ašmutaičiui — viską perduos Jungferiui.

— Žinau, Briediki, pažįstu savus vyrrus. Ašmutaitis ir vokiškai susineka, atsisbastes nuo Paprūsės. Jungferis už jį galvą deda, bet kaip darbininkas jis pras-tas. Žiūri per petį, kad tik kits darba padarytų. Seniai ji būčiau pavarsė, bet kenčiau. Per jį kai ką ir iš Prūsų gauname, gyventi reikia...

— Taip, taip, suprantu. Kol kas turime kęsti ir laukti, ilgai taip nebus, ateina galas ir rudžių valdžiai, — pradėjo eigulys. — Vakar naktį trumpomis bangomis pasiklausiau žinių iš Londono. Kalbėjo rusiškai, matyt, komunikatas buvo skirtas visai Rytų Europai. Nustebau!... Pranešėjas visai priešingai, ką mums rašo vokiški laikraščiai pasakojo, kad Rytų fronte prie Gomelio ir Kursko vokiečiai visai sumušti ir traukiasi. Sako ten rusai metė naujas Sibiro divizijas, apginkluotas Amerikos ginklais ir naujaisiais tankais. Ar tai teisybė po kiek laiko ir čia sužinosime, bet anglais reikt tikėti, kam jie meluos? Gal dėl to ir Jungferis nukores nosį. Vakar buvau užėjęs pas jį paimti kirtimo tabelių. Rudis jau nesaukė, nedaužė kumščiu stalo už kirtimo normų neįspildymą, kaip anksčiau darydavo, gsdindavo kacetu. Nesigyrė nieko ir apie laimėjimus fronte. Iš to sprendžiū, kad mano pagautas radio žinios yra tikros, ir jis, matos, tai žino...

— Žino, kur nežinos. Rudžiai bėgs pirmieji, kaip žiūrės iš skėstančio laivo. Negali ir pagalvoti... šitokį plotą gražiausio pušyno turėjome iškirsti. Išsivežė į savo Reich!... už dyką... Ką mes už tai gavome? Keliolika beverčių Reichsmarkų ir šimtus vokiškų keiksmų. Tegū bėga, kraustosi, prasmenga skradžiai žemės visoki landratai. Fuchai, Jungferiai! Gana jiems esti mūsų lašinius, apgaudineti merginas!... — pyko Šlekys.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

PAGERBTI RAINIŲ
KANKINIAI

Birželio pabaigoje Vilniaus radijas perdavė tuo metu Lietuvoje viešėjusio, nuo 1949 m. Australijoje gyvenančio Gabrieliaus Žemkalnio išpildžius iš ten vykusio Rainių miškelio kankinių pagerbimo. Gabrielius Žemkalnis yra šiuo metu JAV besilankančio vieno iš Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio pirmūnų, jo seimo pirmininko prof. Vytauto Landsbergio brolis.

G. Žemkalnis naktį iš birželio 24 į 25 dalyvavo tarp 30,000 ir 40,000 žmonių minioje, susirinkusioje toje vietoje, kur prieš 48 metus buvo kankinami ir po to sušaudomi 74 žmonės. Pasak G. Žemkalnio, „tą naktį ten buvo galima jausti, kad kartu su minia yra ir jų — kankinių — dvasia. Tarsi kiekvienoje žvakutėje ji slėpėtu. Žiūrint nuo kalniuko ir ateinančių žmonių jūra, kuri ejo nuo buvusio Telšių kalėjimo į Rainių miškelį — iš viso 3,800 metrų, buvo matyti žvakių jūra ir girdėjosi minios giedamos giesmės. Viskas kilo spontaniškai. ...Suvažiuo visa žemaitija. Žmonės išreiškė savo skausmą, savo sielvartą ir kartu žemaičių jėgą. Buvo nepaprastai išpildis“, pasakojo tu liūdnu iškilmių dalyvis, iš Laivos Australijos žemės į gimtąją Lietuvą nuvykęs kaip turistas.

Toliau jis papasakojo, kaip po specialią pamaldų Telšių katedroje ir po ceremonijos prie kalėjimo tą vakarą Rainių miškelyje buvo pašventintas kentinis akmuo kankinių atminimui statomai koplyčiai, kaip vėlai naktį, miniai žmonių jau išsiskirsčius, kelias nuo Rainių miškelio iki Telšių buvo nubrėžtas paliktų degančių žvakių. Buvo Telšių kalėjimas, kuriame mirties laukė būsimieji kankiniai, buvo iliuminuotas proektorius, o kankinimo vietoje matėsi žvakių liepsna.

G. Žemkalnis išpildžius per Vilniaus radiją baigė tokiu teigimu: „po 48 metų žmonių kancija ir jų nužudymas įgavo prasmę. Ten nereikėjo nei tvarkdary, nei gariaikalbių, nei nurodymų, kur ką daryti. Apie 40,000 žmonių vidury nakties pagerbė kankinius ir pareiškė įsitikinimą, kad tokios žudynės niekada nebeprisikartos ir jos tegalimos tik svetimos kariuomenės okupuotame krašte“.

ŽUDYNES TĖSĖ
LIAUDIES GYNĖJAI

Užtektinai Lietuvos gyventojų, ypač žydų, nužudžius vokiškiems naciams, į Lietuvą vėl sugrįžo raudonoji armija ir prasidėjo žiaurūs rusų kariuomenės, saugumiečių dalinių ir jų talkininkų liaudies gynėjų arba sribų, kaip liaudis juos vadino, nepažaboto siautėjimo laikai. Kelis to laikotarpio epizodus Lietuvos Rašytojų sąjungos savaitraščio „Literatūra ir menas“ š.m. nr. 25 atskleidžia okup. Lietuvos teisininkas Ignas Meškauskas.

Jis, tepaminėdamas tik kaimų ir retų atvejų miestelių vardus, rašo: „Kokių vardu pavadinti tokį liaudies gynėjų aktą gimtajam Ažuozėrių kaime? Pastebėjus ateinančią liaudies gynėjų, Pilipavičius Kazys, mobilizacinio amžiaus, įbėgė į savo slėptuvę. Kartu su juo, patys nežinodami ko, pasislėpė dar du nešaukiamieji amžiaus jaunuoliai — Pilipavičius Juozas ir Grumbinas Napalys. Liaudies gynėjai iš paskos pribėgę sumetė granatas, nors tie šaukė, kad išeina. Vienam jų, Pilipavičiui Kazui, begėstančių gyvybę nutraukė su kštuvu susirinkusių kaimynų akivaiz-

doje. Visi grytelinkai... Motina nykte sunyko...“

Toliau kitas epizodas: „Ar ne savo iniciatyva liaudies gynėjai beginklius Pranį Pakšį Penionių kaime ir Povilą Mikšį Pašventupio kaime vidury dienos namuose žvėriškai sumušė ir leisgyvius netoli namų kulkomis suvarpė?... V. Laskauską taip sumušė namuose, kad 3 mėnesius gulėjo lovoje. Reikalavo šautuvo... Po išvadavimo, vos iškritus pirmosios žiemos pirmajam sniegui (1944-45 m. — H.), kai naktimis dar nesimatė pašvaisčių, nesigirdėjo verkiant žuvusiųjų, netoli Anykščių Pavariuose, buvo nukauti devynetas besislapstančių nuo mobilizacijos berniokų. Visi devyni nukauti, nurengti buvo suguldyti ant grindinio miestelio aikštėje. Tai gali patvirtinti visa tuometinė septintoji klasė...“

Atskleidęs šiuos epizodus, kurių tik dalis čia cituojama, teisininkas I. Meškauskas klausia: „Ar archyvuose visa tai atsispindės? Be tikrų pavardžių, be tikros datos vargu ką daugiau rasime. Veikiausiai — „sunaikintas banditų lizdas“ arba „nušautas sulaikant“...“

NEŽINOMI IR ŽINOMI
VARDAI TURGAUS
AIKŠTĖSE

Pacituosiu dar vieną teisininko I. Meškausko „Literatūra ir menas“ atskleistą epizodą: „Atvykęs dirbti į Kėdainių rajoną, išgirdau dar šurpesnių žmogaus nuopolių aktų. Josvainių liaudies gynėjai po vienos operacijos suguldė miestelio

aikštėje keliolika nukautų, o viduryje jų — žmogaus galvą. Po 40 metų pagyvenę žmonės patvirtino, kad tai buvo Polinausko iš Angirių kaimo galva, nuėjau ir maiše atnešė liaudies gynėjų į Josvainius...“

Teisingai straipsnio pabaigoje jo autorius pastebi: „Pateisinu Tėvynės karo dalyvį — frontininką, kuris saskrydžio metu pakyla ir nueina nuo šalia atsėdusio liaudies gynėjo. Jam gėda...“

To paties savaitraščio „Literatūra ir menas“ š.m. nr. 26 yra taiklus ir tikrai šiltas tenykščio poeto Jono Juškaičio straipsnis apie išeivijoje gyvenantį Kazį Bradūną ir kitame puslapyje skelbiamas pluoštas K. Bradūno eilėraščių su poeto tėviškės nuotrauka, kurioje matyti teišlikę tik kryžius ir porą medžių. Straipsnyje taip pat atskleidžiamos studijų Vilniuje metu buvusių kai kurių K. Bradūno bičiulių — daugiausia rašto žmonių — pavardės. Šiame straipsnyje, berods, pirmą kartą tarybinėje spaudoje,

atveriamai tai, kad „B. Krivickas ir M. Indriliūnas paguldė galvas ir buvo pamesti ant grindinio...“

Taigi tik dabar lietuvių tautos atbudimo ir persitvarkymo laikotarpiu išdrįstame atskleisti, nors dar nevisai aiškiai, faktą, kad du Lietuvai jau žinomi jauni literatai — Bronius Krivickas ir Mamertas Indriliūnas — žuvo partizanų mirtimi pokario metu Lietuvoje vykusiose kovose. Broniaus Krivicko mirtį pirmoji atskleidė buvusi Sibiro tremtinė B. Armonienė didelio pasisekimo sulaukusioje knygoje „Palik ašaras Maskvoje“, o M. Indriliūno — Vl. Ramojus 1967 m. Lietuviškos knygos klubo išleisto dokumentinio veikalo „Kritusieji už laisvę“ pirmojo tomo 35 psl. Abiejų biržiečių, kritusių kovose už Lietuvos laisvę prisiminimui, poetas K. Bradūnas yra parašęs ir paskelbęs eilėraščius. Būtų gera, kad tauta namuose surastų jų kapus ir jie būtų gerbiami taip, kaip pvz. Rainių miškelio kankiniai.

Laikas pabėgti nuo tėvų
ir išmokti lietuviškai kalbėti.

Važiukite į XV Liuanistikos seminarą. Dviejų savaitinių lietuvių kalbos, literatūros ir istorijos kursai.

Rugpjūčio 6-20 dienomis

La Salle Manor rekollekcijų namuose
Plano, Illinois (netoli Chicago)

Skambinkite Mindaugui Pleškiui

(312) 925-0187

INTERNATIONAL
INDUSTRIES

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS

LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje. Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsakysime kaitoriašius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS PASVEIKINTI
SAVO GIMINES AR DRAUGUS
LIETUVOJE

ŽAIBO greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, sukaustuvių, vestuvių, ar bet kokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0090

INTERNATIONAL

G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

8904	Maskva 1 nkt., Vilnius 1 nkt., Viena 3 nkt., liepos 13-28 d.	ISPARDUOTA	nkt., Viena 3 nkt., liepos 13-28 d.
	Iš Chicago: \$2,386.00		Iš New Yorko: \$2,386.00
8905	Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Helsinki 1 nkt., liepos 14-27 d.		
	Iš Chicago: \$2,386.00		Iš New Yorko: \$2,256.00
8906	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., rugpjūčio 10-25 d.		
	Iš Chicago: \$2,496.00		Iš New Yorko: \$2,386.00
8907	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 1 nkt., rugpjūčio 11-24 d.		
	Iš Chicago: \$2,386.00		Iš New Yorko: \$2,256.00
8908	Maskva 1 nkt., VILNIUS 15 NAKTŲ, Viena 1 nkt., rugsėjo 14-spalio 2 d.		
	Iš Chicago: \$2,648.00		Iš New Yorko: \$2,538.00

MALONIAI PATENKINSIME PAVIENIŲ (be grupės) KELIAUTOJŲ PAGEIDAVIMUS TRUMPESNIAI ARBA ILGESNIAI LAIKUI LIETUVOJE. BE PASKELBTŲ GRUPIŲ YRA KELETAS SPECIALIZUOTŲ GRUPIŲ, KURIOSE GALI BŪTI VIENA, KITA PAPILDOMA VIETA. G. T. INTERNATIONAL TVARKO VISUS KELIONIŲ REIKALUS. TURIZMO AR BIZNIO KELIONĖM KREIPKITES Į MUS.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60465
TELEF.: (312) 430-7272

Lietuviai Californijoje

PENSININKŲ KLUBO
VEIKLA

Los Angeles Pensininkų klubo visuotinis narių susirinkimas šaukiamas liepos 30 d. parapijos salėje. Senokai jau buvo sušauktas susirinkimas, salei gauti reikia laukti apie 9 mėn., o mokyklos klasėse susirinkimų negalime šaukti, nes telpa tik 15-20 asmenų, o i pensininkų susirinkimą ateina tarp 50-100.

Gegužės 9-10 d. surošioje išvykoje į Las Vegas, arti ketvirtadalio ekskursantų buvo svečiai iš Lietuvos. Kelionė ir viena naktis viešbutyje tik 20 dolerių. Arti 20 asmenų vakare važiuojo į naktinį klubą pažūrėti įdomios programos. Mūsų pirminkas ir grupės vadovas J. Kaributas labai gražiai ir linksmai pravedė kelionę. Baigdami kelionę, važiuodami sugiedojome gegužinių pamaldų giesmes.

Susirinkime žadama aptarti daug svarbių dalykų ir nusistatyti ateities veiklos planus. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti, nes bus renkama nauja valdyba.

Petronelė Valiulienė
(Nukelta į 5 psl.)

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomija, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums
patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektrinis ir namų apšildymo
sistemos pataisymai.
Vytautas Taras

VENCKAUSKAS, INC.
Builders & Remodeling

• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry • Rec Rooms
• Additions • Insurance Repairs

Peter (312) 448-0113

MASTER PLUMBING
COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės.
Karšto vandens tankai, pompos.
Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreipkitės į Hermis Decks
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

MARQUETTE
PHOTO SUPPLYREIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį ir trečiadienį susikabinsite lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PProspect 6-8998

CLASSIFIED GUIDE

RE/MAX
REALTORS GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią įstaigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainijimas nemokamai.

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja
jūsų namus.

Turėdamas ilgų metų patyrimą,
greit ir sąžiningai patarnausiu
pirkime bei pardavime. Kreipitis tel.
767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

NAMAS APŽIŪRĖJIMUI
Sekmadienį, liepos 16 d. nuo 1-4 v.p.p.

3535 W. 64 St. — „Octagon“ namas; 6
kamb.; 1½ prausyklos pirmame a.; 4
kamb.; 2 mieg. antrame a. Šildomas rūsys;
2 auto mūrinis garažas. Šoninis įvažiavimas;
didelis sklypas; nauja šildymo sistema,
stogas ir elektra; aluminio apdaila.
Puikiai išlaikytas, švarus; daug priedų.
Skambinkite dabar, tel. 436-8600.

No. 505 — 59 th & Hamlin 6 butų puikus
namas, „custom-built“. Du butai su 3 mieg.
savininkui; 2 butai su 2 mieg. ir 2 butai su
1 mieg. Didžiulis kiemas; 2½ auto.
garažas. Beveik nereikia priežiūros, puikiai
išlaikytas, 25 metų amžiaus. Skambinkite
dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai
sėkmingai jums patarnaus. Mes jums
galime padėti, nes daugiau stengiamės.
Namo įvertinimui skambinkite skubiai —
dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100 & 436-8600

MIELAI
PATARNAUSIU
PERKANT AR
PARDUODANT
NUOSAVYBĘ

NUOSAVYBĖS ĮVERTINIMAS VELTUI
KREIPTIS: RITA SLAPŠIENĖ
tel. namų: 430-2793

HELP WANTED

MACHINIST
For job shop. 1st shift, will consider
trainee. Full time position.
Benefits + overtime.
Must speak fluent English.
778-0230

ATTENTION — HIRING!

Government jobs — your area.
Many immediate openings without
waiting list or test. \$17,840 -
\$69,485. Call 1-602-838-8885.
Ext. R 7765.

JEWELRY REPAIR PERSON

Armstrongs Diamond Center
Immediate opening for experienced person
to work in a fast-paced jewelry repair
department. Experience stone setting,
polishing, rings sizing, prong repair and
chain repair.

For consideration call:
1-800-333-5513
Ask for Bill
Must read, write & speak fluent English.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už
automobilio ir ugnies draudimą pas
mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
įžmiesčiu. Dirbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.
666-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąži-
ningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

Century 21 KMIECIK REALTORS

7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

AR NUSIBODO MARQUETTE

PARKE gyventi? Tad pasek šimtus
kitų žvakių tautiečių: apsigyvenk
gražiamą Michigane netoli ežero
pakrantės, kur oras ir vanduo švarus
kaip kadaise Lietuvoje. Prie Saugatuck
vasarvietės tarp Union Pier ir
Grand Rapids našlė parduoda 5 akrų
vaismedyną. Vieta tinkama statybai,
daržininkystei, bitininkui ir ne tik pensininkams. Arti krautuvų, mokyklų,
bažnyčių, ligoninių ir paplūdimio. Tik
\$12,500. Tel. 1-616-561-2022.

ARA REALTORS, INC.

PERKANT PARDUODANT NAMĄ
ar bet kokią nekilnojimą nuosavybę,
sąžiningai ir mielai jums patarnaus.

VALDA PAŠKUS

* kalba lietuviškai
* namų įvertinimas — veltui.
598-6222 857-7187

“ATTENTION — GOVERNMENT
HOMES from \$1 (U-repair). De-
linquent tax property. Reposses-
sions. Call 1-602-838-8885 Ext.
GH 7765.

FOR SALE

“ATTENTION — GOVERNMENT
SEIZED VEHICLES from \$100.
Fords, Mercedes, Corvettes,
Chevys. Surplus Buyers Guide.
1-602-838-8885 Ext. A 7765.”

FOR RENT

Išnuomojamas 1 modernus
butas Marquette Parko apylinkėje;
1 a., 4½ kamb. (2 mieg.). Su šiluma
ir oro vėsinimu. Suaugusiems.
Skambinti 598-6193

Išnuomojamas 4 kamb. (1
mieg.) butas su šiluma. Skersai
gatvę nuo Marquette Parko. Be
„utilities“.

Skambinti 737-6140

Westmont, IL, ramioje vietoje,
išnuomojami 2 butai (5 kamb. ir 4
kamb.). Šiluma, oro vėsinimas,
šaldytuvai, viryklės, indams plauti
mašinos. Skamb. po 6 v.v.
964-4609.

Išnuomojamas 6 kamb. „bun-
galow“. Taip pat 4 kamb. butas
antrame aukšte su baldais, ar be
jų. Suaugusiems.
Skambinti po 5 v.v. 925-6616

Išnuomojamas 4 kamb. butas
antrame a., 2 mieg., be baldų prieš
Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią.
Tik suaugusiems, be gyvulių,
350 dol. į mėn. su apšildymu.
Skambinti 423-4697

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

Lietuviai Californijoje

(Atkelta iš 4 psl.)

NUOTAIKINGA CALIFORNIJOS LIETUVIŲ DIENA

Los Angeles Šv. Kazimiero parapija, apjungianti Pietų Californijos lietuvių, birželio 18 d. į savo metinę šventę, populiariai vadinamą Lietuvos diena, sutraukė daugybę žmonių. Programą atlikti pakviesti vokalistai Audronė Gaiziūnienė ir Benediktas Povilavičius.

Pasibaigus pamaldoms, visi rinkosi į mokyklos klases, kuriose vyko meno parodos. Savo paveikslus buvo išstata dailininkai Mykolas Paskevicius ir Ona Dokolskaitė-Paskevicienė, Jonas Andrašius; gausybę keramikos dirbinių — Livija Lipaitė; tautiškus audinius, drabužius ir lėles — Julija Šlapelytė, įvairius dailės darbus — Genė Popelienė iš New Yorko.

Ši 36-ji Lietuvos diena vyko parapijos salėje. Ją sveikinimo žodžiu pradėjo parapijos komiteto pirm. J. Pupius. Solistui Antanui Polikaičiui sugiedojus JAV-ų ir Lietuvos himnus, susirinkusius pasveikino Lietuvos konsulas V. Čekanauskas. D. Polikaitienė, meninės programos vedėja, supažindino su svečiais solistais.

Sopranas Audronė Gaiziūnienė, šiuo metu gyvenanti netoli Chicago, muzikinį išsilavinimą gavo J. Gruodžio muzikos mokykloje Kaune ir Valstybinėje konservatorijoje Vilniuje. Atvykusi į JAV, Chicago Roosevelt universitete įsigijo bakalaurą laipsnį. Studijuodama dalyvavo konkursuose, kuriuose laimėjo keletą piniginių premijų ir net pilną stipendiją muzikos magistro laipsniui siekti. Solo dainuoja ir dirba su choralais ir Chicago Lietuvos opera. Koncertuoja lietuvių kolonijose ir amerikiečių publikai.

Benediktas Povilavičius, bosas, aukštaitis, mokėsi Panevėžio muzikos mokykloje. Gyvendamas Anglijoje balsą lavino ir dainuodavo lietuvių renginiuose. Persikėles į JAV tobulinosi dainavime pas Bostono universiteto prof. Pilla ir kitur. Koncertavo daugelyje Amerikos miestų, ne tik pas lietuvius, bet kviečiamas italų ir ukrainiečių. Koncertuodamas New Yorko Carnegie Hall ir kitur buvo publikos šiltai sutiktas ir kritikų gerai įvertintas.

Pirmoje koncerto dalyje abu dainininkai atliko duetus (kom. S. Šimkaus). A. Gaiziūnienė dainavo kompozitorių A. Brazinsko, J. Juzeliūno, J. Tallat-Kelpšos ir (losangeliečių numylėtos) komp. G. Gudauskienės kūrinius, o B. Povilavičius — A. Kačanausko, S. Šimkaus, J. Bašinsko ir J. Tallat-Kelpšos. Antroje koncerto dalyje jie perėjo prie operinių kūrinių, čia buvo galima pajusti jų virtuoziskumą. B. Povilavičius atliko arijas ir ištraukas iš operų „La Traviata“ (G. Verdi), „Grazina“ (J. Karnavičiaus) ir „Sevilijos kirpėjas“ (Rossini). Ypač ši paskutinioji puikiai skambėjo. A. Gaiziūnienė atliko arijas iš operos „La Bohème“ (G. Puccini), „La forza del destino“ (G. Verdi) ir Margaritos dainą iš „Fausto“ (Ch. Gounod). Programa buvo baigta duetu iš operetės „Čigonų baronas“ (J. Strauss). Publika šio dueto jaudrinta, taip stipriai plojo, kad dainininkai buvo priversti vėl dainuoti ir dainuoti.

Kas prisimena, kai A. Gaiziūnienė čia (1987.XI.8) koncertavo BALF-o baliuje, galėjo just jai didelį žingsnį tobulėjimo linkme, nes muzikinę pažangą, nors ir turint puikią gimtą balso medžiagą, tobulėja tik nuolat ug-

dant ir lavinant meninį pajėgumą. Solistės balso skalė plati. Nuostabiai skamba net ir aukštos gaidos. Puiki balso moduliacija. Be priekaištų buvo ir B. Povilavičius. Tai parodė publikos audringas sutikimas ir reagavimas į jo sodrų balsą.

Kad koncertas taip puikiai pavyko, didelis nuopelnas tenka ir jo akompaniatori Raimondai Apeikytei, apie kurią programos vadovė D. Polikaitienė, sakė, kad neseniai su L.A. vyrų kvartetu lankantis Lietuvoje, Ramona akompanavo trylikai koncertų. Jos kompozicijos taip pat buvo labai šiltai sutiktos. Kaune kvartetui sudainavus Raimondos komponuotą „Tikiui“, visa auditorija sustojusi suklebė didžiausias ovacijas. Be akompanavimo ji skambino ir solo keletą komp. G. Gudauskienės kūrinių. Visur gėlės ir

gėlės, kurias po kiekvieno koncerto reikėjo iš scenos glėbiais išnešti.

Po koncerto, svečiui kun. A. Valiūškai sukalbėjus maldą, prasidėjo vaišės su lietuviškais valgiais ir bažnytinio vynu. Salė buvo perpildyta. Daugelis buvo atvykusių iš toliau. Šventėje dalyvavo žymi bendruomenininkė Ina Bray-Bertulytė, LB Seattle apylinkės pirmininkė. Buvo svečių ir iš Lietuvos. Nuotaika buvo puiki. Net ir publikoje pasigirdavo šauni daina. Baigiantis vaišėms, klebonas kun. dr. A. Olšauskas visiems gražiai padėjo: parap. komitetui, vyr. šeimininkei Uldukienei, patarnaujančiam prie stalų jaunimui, visiems talkininčiams, svečiams solistams, ir atsilankiusiems.

Ig. M.

A.†A. ANN LINDZIUS USAS

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. liepos 13 d., 12 val. dienos, sulaukusi 69 m. amžiaus.

Gimė Chicagoje. Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Joseph J., dukros: Joanne Wilkes, žentas Norman, Grace Sturlis, žentas Paul, sūnūs: Richard, marti Mary, Joseph J., Jr., marti Susan; dvylika anūkų, keturi proanūkai ir kiti giminės. Priklausė Brighton Parko Šv. Teresės draugijai, Šv. M. Marijos Nek. Prasidėjimo Moterų klubui, Šv. Kazimiero seserų rėmėjų kuopai #6.

Kūnas pašarvotas šeštadienį, liepos 15 d. nuo 5 iki 9 v.v. ir sekmadienį, liepos 16 d. nuo 2 iki 9 val. vak. Gaidas Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 17 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašoma nesiųsti gėlių. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, dukros, sūnūs, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

Jautriai pergyvename veiklios mūsų senitūnės

A.†A. JUZĖS PRENSKIENĖS

mirtį, nuoširdžiai užjaučiame liūdinį sūnų ROMUALDĄ, jo šeimą ir visus velionės artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

Mirus mielai

A.†A. ELENAI EIMAITYTEI KAČINSKIENEI

reiškiame gilią užuojautą jos vyrui LEONUI KAČINSKUI

Stasė ir Bronius Vaškėliai

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

1989 m. KELIONĖS Į LIETUVĄ

6. Liepos 11 - Liepos 30
7. Liepos 24 - Rugpjūčio 09
8. Liepos 29 - Rugpjūčio 16
9. Rugpjūčio 01 - Rugpjūčio 16
10. Rugpjūčio 21 - Rugpjūčio 06
11. Rugpjūčio 12 - Spalio 01
12. Spalio 03 - Spalio 16

Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1
Maskva 2, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1
Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 1
Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1
Maskva 2, Vilnius 10, Ryga 2, Maskva 1
Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1
Maskva 1, Vilnius 10, Maskva 1

	Chicago	New York
	2,795.00	2,645.00
	2,695.00	2,545.00
	2,695.00	2,545.00
	2,595.00	2,445.00
	2,595.00	2,445.00
	2,795.00	2,645.00
	1,895.00	1,850.00

Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite 1-312-238-9787.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškviatimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat darome nuotraukas vizoms ir pasams.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. PRANAS ODINAS

Jau suėjo dešimt metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Vyra, Tėvą ir Senelį, kurio netekome 1979 m. liepos 19 d.

Nors laikas bėga, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Lai gailėstingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnaušiamos liepos 19 d. 7:30 v. ryto tėvų Jėzuitų koplyčioje, Bellevue, Washington ir Las Vegas, Nevada.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Prano Odino sielą.

Nuliūdę žmona Akvilina, sūnus Vacys ir šeima, dukra Irena ir šeima, anūkai ir proanūkai.

Brangiai Motinai

A.†A.

HERTAI MARIJAI VYGANTIENEI

mirus, jos sūnų dr. MINDAUGĄ VYGANTĄ, šeimą ir artimuosius užjaučiame.

Jadvyga ir Viktoras Dubinskai

RUGSĖJIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje. Kelionė Nr. 914 rugsėjo 14-27

\$2,209 iš Bostono ir Niujorko
\$2,392 iš Čikagos

LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.

Kelionė Nr. 944 rugsėjo 14-23

\$1,799 iš Bostono ir Niujorko
\$1,982 iš Čikagos

SPALIS

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.

Kelionė Nr. 105 spalio 5-19

\$2,159 iš Bostono ir Niujorko
\$2,342 iš Čikagos

LAPKRITIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.

Kelionė Nr. 102 lapkričio 2-15

\$1,699 iš Bostono ir Niujorko
\$1,882 iš Čikagos

GRUODIS

LIETUVA IR BELGIJA Naujų Metų kelionė, 14 dienų: 9 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje.

Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 11

\$1,599 iš Bostono ir Niujorko
\$1,782 iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernaktiniais kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagai pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat padedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
Suite 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02464
Tel. 617-965-8080

PADĖKA

A.†A. JUOZAS DULKYS

Mano mylimas Vyras mirė 1989 m. birželio 30 d. ir buvo palaidotas Tautinės lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuosirdžiai dėkojame kun. J. Juozapčiui už religines apeigas koplyčioje ir kapinėse; Viktorui Mieliui už giesmes; Medžiotų ir Meškeriojų klubui, Tauragiškių klubui ir visiems giminiams bei draugams atvykusiems atsisveikinti su a.a. Juozu.

Nuliūdusi žmona, seserys ir giminės

A.†A.

Mokyt. RAPOLUI SERAPINUI

mirus, jo broliui, ped. IGNUI SERAPINUI, buvusiam PLI direktoriui, gilią užuojautą reiškia

Pedagoginio Lituanistikos Instituto
vadovybė, lektoriai, studentai
ir etnografinis ansamblis

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLUMK MUS

x Kun. Donaldo Petraičio, Marijonų vienuolijos vyriausiojo vadovo, kunigystės 25-rių metų sukaktyje Šv. Tėvas Jonas Paulius II atsiuntė sveikinimą su apaštalinio palaiminimo jo kunigystei.

x Danutė Brazytė Bindokienė, „Lietuvių papročiai ir tradicijos išėjimoje“, išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė 1989 m. Tai veikalas lietuvių ir anglų kalba (puslapis prieš puslapi), apima lietuvių ir Lietuvos (ne išėjimoje) papročius. Gerai parašytas, surinkta istorinė medžiaga, panaudoti net prietarai ir burta. Knyga turi 364 psl. Irišta kietais viršeliais. Knyga bus naudinga supažindinti jaunimą su lietuvių tautos senove ir jos papročiais.

x „Lenkų įvykdytas lietuvių tautos genocidas“, parašė V. P. Uluntaitis, išleista Chicagoje 1989 metais. Knygoje sudėta visa neigiamai parašyta apie lenkus medžiaga lietuvių ir lotynų kalbomis. Kai kurie aprašai paimti iš ok. Lietuvos žurnalų ar knygų. Knyga turi 332 psl. Leidėjas A. Marm.

x Sofija Tekorienė, Indianapolis, Ind., buvo atvykusi į Chicago ir ta proga aplankė „Draugą“ ir įteikė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalėdinių. Nuosirdus aciū.

x Bartkus Petras, gyvenantis Ukrainoje, Lvove, ieško savo tetos Bartkutės Zosės, kilusios iš Upinės apylinkės. Klukės kaimo. Žinantieji, prašomi skambinti Irenai Kliz, tel. 278-8844.

x Gėlių parduotuvė „BAL-TIC Blossoms“ bus uždaryta pirmadienį, antradienį ir trečiadienį, liepos 17, 18, 19 d.

x Išnuomojamas butas arti Marquette Parko; 3 kamb. su centraliniu šildymu. Kreiptis 737-7202 arba 737-7200, Valdis Real Estate.

x Dėmesio viengungiai! Kas turi mašiną ir mėgsta švariame ore žuvalti, grybauti, medžioti, tas gali visą laiką gyventi pas mane veltui, tik dėl pasilpusių akių padėti žolę nupjauti, į krautuvę nuvažiuoti, paskaityti. Smulkiau skambinti 1-608-296-2077 arba rašyti Stanley Abromavičius, Route 1, Westfield, WI 53964.

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x Galiu padėti gauti Vilniuje vieno ar daugiau kambarių kondomininį butą. Skambinti vakarais 219-872-3129.

x Vaistinė, 71 ir Rockwell, ieško lietuviškai ir angliškai kalbančio, ties farmacistos, es dirbti dalinį laiką ir būti atsakingam už farmaceutinių vaistų skyrių. Kreiptis angliškai į Ruth Barbaro 737-2450.

x Ieškome lietuviškus moters prižiūrėti kūdikį ir kartu gyventi Chicagoje. Skambinti po 7 v.v. 784-6147.

x Balio Gajausko ir jo žmonos Irenos bei dukters atsišveikinimą rengia Balfas Marrijos aukšt. mokyklos saleje ši sekmadienį, liepos 16 d., 2 val. p.p. Atsišveikinime dalyvaus taip pat ir kitas Sibiro kalyns kun. Alfonsas Svarinskas. B. Gajauskas kalėjimuose ir koncentracijos lageriuose yra išbuvęs 38 metus. Dabar sveičiausi pas savo gimines ir sakė kalbas didesnėse lietuviškose gyvenvietėse. Jis su šeima grįžta į Lietuvą.

x Šv. Mišiomis „Draugo“ gegužinė prasidės liepos 30 d. Marijonų koplyčioje 12 val. dienos. Po pamaldų bus pietūs, įvairenybės, laimėjimai. „Draugo“ administracija tą dieną bus atdara. Bus galima užsimokėti prenumeratos mokesį, įsigyti įvairių knygų ir tautinių dirbinių.

x Lietuvių Fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitė įvyks rugpjūčio 13-20 dienomis Dainavoje. Intensyvi programa prasidės jau nuo pirmadienio. Dar yra laisvų vietų. Registruotis ir kambarius užsisakyti galima pas Joną Vasarį, 979 Proehl Dr., Barbeton, OH 44203. Tel. 216-644-7411. Kviečiami ne tik bičiuliai, bet ir bičiulių bičiuliai.

x Kostas Aras iš St. Petersburg, Fla., apmokėdamas įvairias saskaitas, paskyrė ir 25 dol. auką „Draugo“ palaikymui. Labai dėkojame.

x Parduodamas GINTARO klubas, 2548 W. 69 St., Chicago, lietuviams! Pasilijimas tik 3 mėnesiams. Galima derėtis dėl biznio ir pastato kainos/salų. Skambinti: Contract Services, tel. 890-0333. Svetimtaučiams „Gintaro“ klubas bus pasiūlytas š.m. lapkričio 1 d.

x Patikslinimas. A. a. R. Se rapino mirties pranešime, liepos 13 d. „Drauge“, velionio gimimo vieta pažymėta Palanga, bet turi būti Gilaičių km., Platielių valsčius.

x JUOZAS BACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas — veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

x Dėmesio! Parduodami tautiniai rūbai, dail. Uoginto paveiksai ir porceliano servizas. Tel. 925-0462.

x 15 dienų Lietuvoje! Š.m. rugpjūčio 12 d. iškrenda ekskursija, kuri galės praleisti 15 dienų Lietuvoje. Turėsite galimybės ilgiau pavišėti pas gimines, pakeliauti po Lietuvą, aplankyti įvairius miestus. Skubėkite registruotis! Vietų skaičius ribotas! Kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 312-238-9787.

x Embargo! PATRIA, 2638 W. 71 St., Chicago, IL, tel. 312-778-2100 dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvė, praneša, kad Maskvos kargo sandėliuose esant prekių perkeičiui, Maskva skelbia laikiną embargo. Iki embargo panaikinimo PATRIA į Vilnių dovanų nesius. Tačiau važiuojantiems į Lietuvą turime didelį elektronikos bei kitų, ten pageidaujamų prekių pasirinkimą.

x LKDS Biuletėnis, liepos mėn. numeris, išėjo iš spaudos. Rašytas mašinėle ir paduogintas kopijų mašina. Šiame numeryje rašoma apie persitvarkymus ok. Lietuvoje, apie tautinių simbolių naudojimą, apie partijų atsikūrimą, ypač remiamas krikščionių demokratų įsikūrimas. Yra taip pat šiek tiek informacijos apie veiklą Amerikoje.

x „Aidai“, kultūros žurnalas, šių metų Nr. 2, išėjo iš spaudos. Jame yra vertingų ir mažiau vertingų straipsnių, geros knygų recenzijos ir informacijos iš kultūrinio išėjimo gyvenimo. Numeris iliustruotas dail. Adomo Galdiko, Juliaus Valiūno, Halinos Žmuidzinienės paveiksais.

x Kun. Alf. Petraitis, Putnam, Conn., Kazimiera Sirgedas, Richmond Hills, N.Y., K. Lietuvinkas, Hickory Hills, Ill., Kazys Bačas, Woodhaven, N.Y., Jonas Valys, Woodstock, Conn., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai savo spaudos, pratęse prenumerata su visa šimtaine. Nuosirdus aciū.

x Kazė Andreikienė iš Chicago, Ill., buvo atvykusi į „Draugą“ ir ta proga paaukojo 20 dol. dienraščiui. Nuosirdus aciū. G. Andreika įsigijo knygų.

x American Travel Service Bureau praneša, kad dabar galima nupirkti automobilį giminėms Lietuvoje. kaina: „Lada“ nuo 5,245 dol., o „Samara“ nuo 6,245 dol. Automobilai pristatomi per 30-60 dienų iš Suomijos. Informacijai kreiptis: ATSB, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL, 60643, tel. 312-238-9787.

x Pasaulio Lietuvių centro naujais rėmėjais tapo paukoje: 100 dol. Brighton Parko Namų Savininkų draugija, Chicago, IL, 100 dol. Kazimieras Bandzevičius, Los Angeles, CA, 10 dol. Victor Malakas, Wallington, N.J., 10 dol. M. E. Naujokaitis, Upland, CA. Dėkojame už paramą.

x Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiesčiuose, kreipkitės į Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233. Įstaičiai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus Viktoras. Viktoras Šatas — profesionalas nuosavybių apkaunuotojas. Įvertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatus asmenys. Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visus rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York'e, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtantiems į Lietuvą. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.

New Yorko jaunimas vyksta sutikti Lietuvos burlaivius.

Nuotr. Vyt. Maželis

CHICAGOS ŽINIOS

BRANGSTA AERODROMAS

O'Hare Tarptautinis aerodromas Chicagoje neša nuostolius apie 16 mil. dol. per metus. Dabar pakeliamas lėktuvų nusileidimo mokeskis iki 1.59 dol. už 1000 svarų pakrauto lėktuvo. Mokestis pakeliamas 20%.

SUMAŽINO ALGAS

„Sun Times“ dienraštis sumažino spaustuvinkams atlyginimą.

x Po 10 dol. atsiuntė už kalėdines korteles ir kalėdinių: Lidija Karpavičius, Miami Beach, Fla., Jonas Labanuskas, Michigan City, Ind., Juozas Lesčinskas, Detroit, Mich., Alan ir Alicia Vodicka, Hickory Hills, Ill., Regina Matonis, Burbank, Ill., L. Vacbergas, Tucson, Ariz. ir Joseph Ulanskas, Sioux City, Ia. Visiems tariame aciū.

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis: į Aldona Kaminskienę, Optical studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

x „Lenkų įvykdytas lietuvių tautos genocidas“. Šioje istorinių apybraižų, raštų ir dokumentų 332 psl. knygoje įtikinamai įrodoma mūsų kaimynų žiaurus ir sukta lietuvių tautos dvasinis ir fizinis naikinimas. Kaina 12.00 US dolerių. Gaunama pas Vaznelį, „Drauge“ ir pas leidėją: A. Marmą: 4601 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60632.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

„Vaidilutės“ teatro vaidintojų dalis, suvaidinus Vinco Mykoliaičio-Putino drama „Daktaras Gerdydas“. Iš kairės sėdi: V. Lapėnas ir A. Pankienė; stovi: R. Jankauskas, E. Sulaitis, K. Bielskutė, G. Braslauskaitė ir A. Viktoras.

Nuotr. Z. Degučio

PAKRANTĖ SLENKA ŽEMYN

Northwestern universiteto geologijos profesorius Charles Shabien vadovaujami tyrimai parodė, kad Chicagojos paplūdimių smėlio danga plonėja, pakrantė ima slinkti žemyn ir, jeigu vandens lygis ežere pakils, kaip tai buvo 1986 ir 1987 m., pakrantės namams, ypač Chicagojos šiaurinėje pusėje, susidarys grėsmė.

ŽAIBAS TRENKĖ Į ŽMONES

Chicagoje liepos 11 d. Woodridge priemiesty audros metu Robertas Trudeau, 36 m., jo žmona Susan, 32 m., ir jų sūnus Steven, 4 m., ėjo prisidengę lietsargiu. Trenkė žaibas į juos ir sužiedė. Helikopteriu buvo nugabenti į Loyolos ligoninę Maywoode, kur rado juose vidaus sužalojimus.

PRIE EŽERO TARŠA

Federalinės vyriausybės ir regionalinės valdžios kovai su tarša pareigūnai sudarinėja planus, kaip susilaukti švaraus vandens Michigano ežere. Bus griežčiau kovojama prieš chemikalų nuleidimą į ežerą, plečiant kovą prieš vandens taršą.

CHICAGA GAUS 500 MIL. DOL.

Mokestį pakėlimas Illinois išdui atnė 1,2 bilijonus dolerių. Iš to Chicago gaus 500 mil. dol.

UŽDARO ČEKŲ BAŽNYČIA

Apie 75 čekų šeimos turėjo savo katalikų bažnyčią Šv. M. Marijos Gerojo Patarimo, 916 N. Western Ave., Chicagoje. Išsikėlė daugelį čekų šeimų ir trūkstant kunigų, toje bažnyčioje liepos 2 d. buvo paskutinės mišios. Bažnyčia uždarama.

DIDŽIOSIOSE CHICAGOS VAIŠĖSE

Chicago mero įstaigos surinktais duomenimis miesto vaišių festivalyje, kuris baigėsi liepos 4 d., dalyvavo 2,834,000 žmonių. Vaisės Grant parke tęsėsi 8 dienas. Paskutinį vakarą lankytojai išpirkė valgių už 9,855,000 dol. Vidutiniškai lankytojai išleido po 3,47 dol. kiekvienas.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS

Vytėnis Lietuvinkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS

ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą